

Fractie FVD
De heer Milius

Gemeentehuis
Griffioenpark 1, Wolvega
Postadres
Postbus 60, 8470 AB Wolvega
Telefoon
14 0561
Fax
(0561) 61 36 06
Internet
www.weststellingwerf.nl
E-mail
info@weststellingwerf.nl

Wolvega, 26 mei 2026

Referentienummer: Z2025-00007159
Documentnummer: D2026-00025747

Behandeld door: T. Mulder

Onderwerp: Brief beantwoorden technische vragen besluit delegatie fractie FVD

Beste meneer Milius,

Op 21 mei 2026 hebben wij van uw fractie vragen ontvangen over het Besluit delegatie en machtiging gemeenteraad Weststellingwerf 2026.

In deze brief geven wij u onze antwoorden. Voor de leesbaarheid van deze brief herhalen wij voor elk antwoord eerst uw vraag.

1. Kan het college uitleggen hoe het toevoegen van een nieuwe delegatiebevoegdheid voor m.e.r.-beoordelingsbesluiten géén inhoudelijke wijziging zou zijn?

Voor 1 januari 2024 was het nemen van mer-beoordelingsbesluiten een bevoegdheid van het college onder de oude wetgeving. Met het Besluit delegatie en machtiging gemeenteraad Weststellingwerf 2026 wordt dit gecorrigeerd, zodat de besluitvorming sneller kan plaatsvinden.

2. Erkent het college dat het wijzigen van het bevoegd gezag een bestuurlijke en politieke wijziging betreft en niet uitsluitend een technische verwerking van wetgeving?

Zie hiervoor het Besluit delegatie en machtiging gemeenteraad Weststellingwerf 2026. Ten opzichte van het vorige besluit is slechts de delegatie van de mer-beoordelingsbesluiten toegevoegd.

3. Waarom wordt in het voorstel gesproken over ‘geen inhoudelijke wijzigingen’, terwijl er wel degelijk sprake is van aanvullende delegatie van bevoegdheden richting het college?

Zie antwoord vraag 1.

4. Op basis van welke criteria kwalificeert het college deze wijziging als ‘technisch’?

Zie antwoord vraag 1.

5. Het college geeft aan dat bepaalde eerder gedelegeerde bevoegdheden sinds 2021 niet gebruikt zijn. Waarom acht het college delegatie dan alsnog noodzakelijk?

Het feit dat sinds 2021 geen gebruik is gemaakt van de eerder gedelegeerde bevoegdheden hangt samen met de fase waarin de gemeente zich bevond. In de afgelopen jaren zijn er nog geen inhoudelijke wijzigingen van het omgevingsplan doorgevoerd. Het omgevingsplan is in die periode enkel technisch overgenomen en beheerd, terwijl veel ruimtelijke plannen nog onder het oude wettelijke regime vielen. Inmiddels is die overgangsfase voorbij en worden de eerste plannen die onder de nieuwe wetgeving vallen voorbereid, waarbij wijzigingen van het omgevingsplan nodig zijn. Juist met het oog op deze nieuwe fase acht het college delegatie nog steeds noodzakelijk, zodat efficiënt en slagvaardig kan worden gehandeld bij het doorvoeren van dergelijke wijzigingen.

6. Welke concrete bestuurlijke problemen zijn de afgelopen jaren ontstaan doordat deze bevoegdheden bij de raad lagen?

Zie antwoord vraag 5.

Er hebben zich de afgelopen jaren geen concrete problemen voorgedaan. Wanneer de delegatie van mer-beoordelingsbesluiten niet wordt gedelegeerd, zal dit in de toekomst leiden tot extra besluitvormingsstappen. Dit besluit wordt immers in de ontwerpfasen genomen, wat resulteert dat de raad twee keer achter elkaar een besluit zal moeten nemen over hetzelfde plan: eerst voor het mer-beoordelingsbesluit en vervolgens voor de vaststelling. Hoewel de terinzagelegging via het college blijft verlopen, wordt deze werkwijze als inefficiënt en niet werkbaar beschouwd.

7. Kan het college aantonen dat de gemeenteraad in de praktijk daadwerkelijk een belemmering vormde voor tijdige besluitvorming?

Zie antwoord vraag 6.

8. Hoeveel gevallen hebben zich sinds 2021 voorgedaan waarbij wettelijke termijnen onder druk kwamen te staan vanwege betrokkenheid van de raad?

Zie antwoord vraag 6.

9. Waarom is geen afzonderlijke risicoanalyse toegevoegd aan het raadsvoorstel, ondanks het verzoek van de agendacommissie?

Door wet- en regelgeving wijzigingen was het Verzamelbesluit 2021 achterhaald en voldeed de tekst niet aan het doel van de Omgevingswet. Voor het Besluit delegatie en machtiging gemeenteraad Weststellingwerf 2026 is daarnaast delegatie van mer-beoordelingsbesluiten toegevoegd ten behoeve van betere dienstverlening en snellere procedures. Inhoudelijk leidt dit echter niet tot wijzigingen ten opzichte van het eerdere besluit, anders dan deze noodzakelijke actualisatie en aanvulling.

10. Is het college bereid alsnog een bestuurlijke, juridische en democratische risicoanalyse aan de raad te verstrekken?

Zie antwoord vraag 9.

11. Welke risico's ziet het college zelf ten aanzien van vermindering van democratische controle bij delegatie van bevoegdheden?

Zie antwoord vraag 9.

12. Welke waarborgen worden ingebouwd om te voorkomen dat politiek gevoelige besluiten buiten directe raadsinvloed plaatsvinden?

Het college kan besluiten om de raad te informeren via een collegebrief met een overzicht van politiek gevoelige ontwikkelingen.

13. Waarom kiest het college expliciet voor delegatie in plaats van mandaat?

Onder de Omgevingswet is het uitgangspunt dat de bevoegdheid tot het vaststellen van het omgevingsplan bij de gemeenteraad ligt. De wet biedt expliciet de mogelijkheid om (delen van) deze bevoegdheid te delegeren aan het college van burgemeester en wethouders, mits aan de wettelijke voorwaarden wordt voldaan. Mandaat is hierbij in principe niet aan de orde, omdat mandaat alleen ziet op het uitoefenen van een bevoegdheid namens het orgaan dat bevoegd blijft. Het vaststellen van een omgevingsplan is echter een regelgevende bevoegdheid van de raad, en dergelijke bevoegdheden kunnen naar hun aard niet via mandaat worden uitgeoefend. Dit betekent dat, als de raad deze bevoegdheid niet zelf wil uitoefenen, delegatie het aangewezen en wettelijk toegestane instrument is.

14. Welke alternatieven zijn onderzocht waarbij de raad formeel bevoegd blijft, maar het college voorbereidende werkzaamheden uitvoert?

Zie antwoord vraag 13.

15. Kan het college concreet toelichten waarom mandaat volgens het college onvoldoende werkbaar zou zijn?

Zie antwoord vraag 13.

16. Welke voordelen ziet het college specifiek in delegatie boven mandaat?

Zie antwoord vraag 13.

17. Is hierover juridisch advies ingewonnen? Zo ja, kan dit gedeeld worden met de raad?

Er is geen juridisch advies ingewonnen, het volgt namelijk rechtstreeks uit de wet.

18. Is het college het ermee eens dat delegatie leidt tot een daadwerkelijke verschuiving van politieke invloed van de gemeenteraad richting het college?

Zie antwoord vraag 9.

19. Hoe wordt voorkomen dat de raad slechts achteraf kennisneemt van belangrijke ruimtelijke of milieugerelateerde besluiten?

Zie antwoord vraag 12.

20. Welke mogelijkheden behoudt de raad om tussentijds invloed uit te oefenen op gedelegeerde bevoegdheden?

De gemeenteraad behoudt verschillende mogelijkheden om tussentijds invloed uit te oefenen op gedelegeerde bevoegdheden. Zo kan de raad beleidskaders en randvoorwaarden vaststellen waarbinnen het college de gedelegeerde bevoegdheid moet uitoefenen. Daarnaast kan de raad via zijn controlerende rol (zoals het stellen van vragen, het vragen van inlichtingen en het voeren van debat) het college aanspreken op de wijze waarop van de bevoegdheid gebruik wordt gemaakt. Ook kan de raad het delegatiebesluit op ieder moment wijzigen of intrekken, waardoor de bevoegdheid weer bij de raad komt te liggen. Daarmee blijft de raad, ondanks delegatie, richtinggevend en eindverantwoordelijk voor het beleid.

21. Kan de raad individuele gedelegeerde dossiers alsnog naar zich toetrekken? Zo nee, waarom niet?

Zie antwoord vraag 20.

22. Is het college bereid periodieke actieve rapportages aan de raad te verstrekken over het gebruik van gedelegeerde bevoegdheden?

Zie antwoord vraag 20.

23. Hoeveel m.e.r.-beoordelingsbesluiten verwacht het college jaarlijks te nemen?

De verwachting is dat er jaarlijks een à twee mer-beoordelingsbesluiten genomen moeten worden. Dat is op basis van de mer-beoordelingsbesluiten die voor 1 januari 2024 zijn genomen.

24. Bij welke typen projecten verwacht het college toepassing van deze bevoegdheid?

Het college verwacht dat deze bevoegdheid met name wordt toegepast bij projecten en activiteiten waarbij vooraf moet worden beoordeeld of sprake is van mogelijke belangrijke nadelige milieugevolgen. Een mer-beoordelingsbesluit is immers nodig wanneer een project dergelijke gevolgen kan hebben, maar dit niet direct vaststaat; het besluit bepaalt dan of een uitgebreid milieueffectrapport (MER) moet worden opgesteld. Dit speelt vooral bij ruimtelijke en infrastructurele ontwikkelingen, zoals stedelijke ontwikkelingsprojecten, aanleg of uitbreiding van wegen en infrastructuur, energieprojecten (bijvoorbeeld wind- of zonneparken) en bepaalde industriële of agrarische activiteiten. In deze categorieën projecten is het vaak afhankelijk van omvang, locatie en milieugevoeligheid of een MER nodig is, waardoor een mer-beoordelingsbesluit een logisch en regelmatig toe te passen instrument is.

25. Welke projecten acht het college politiek of maatschappelijk gevoelig in relatie tot deze bevoegdheid?

Zie antwoord vraag 24.

26. Waarom acht het college het wenselijk dat juist milieugevoelige besluiten minder direct onder politieke besluitvorming van de raad vallen?

Zie antwoord vraag 6.

27. Is het college bereid om bepaalde categorieën projecten expliciet uit te zonderen van delegatie, zoals grootschalige woningbouw, zonne- en windprojecten, asielopvanglocaties, grootschalige functiewijzigingen en intensieve agrarische ontwikkelingen?

Het college acht het niet nodig om aanvullende categorieën projecten expliciet uit te zonderen van delegatie, omdat deze feitelijk al zijn uitgezonderd via het besluit bindend adviesrecht en verplichte participatie bij buitenplanse omgevingsplanactiviteiten. De projecten die de raad noemt, zoals grootschalige woningbouw, energieprojecten, asielopvanglocaties en ingrijpende functiewijzigingen, vallen namelijk onder de categorieën uit het besluit over bindend adviesrecht en verplichte participatie bij buitenplanse omgevingsactiviteiten. Deze systematiek werkt in de praktijk omgekeerd voor delegatie: wat door de raad als kaderstellend en politiek relevant is aangemerkt (en dus onder bindend adviesrecht valt), blijft daarmee buiten de reikwijdte van gedelegeerde bevoegdheden. Daardoor is de betrokkenheid van de raad bij deze typen projecten al geborgd.

28. Hoe en wanneer wordt de raad geïnformeerd over genomen m.e.r.-beoordelingsbesluiten?

Het college kan besluiten om de raad te informeren via een collegebrief met een overzicht van mer-beoordelingsbesluiten en andere gedelegeerde besluiten.

29. Wordt de raad vooraf geïnformeerd of uitsluitend achteraf?

Zie antwoord vraag 28.

30. Kan het college toezeggen dat alle besluiten op basis van gedelegeerde bevoegdheden actief aan de raad worden gemeld?

Zie antwoord vraag 28.

31. Is het college bereid een openbaar overzicht bij te houden van alle gebruikte delegatiebevoegdheden?

Zie antwoord vraag 28.

32. Kan het college bevestigen dat de gemeenteraad gedelegeerde bevoegdheden op ieder moment weer kan intrekken?

Zie antwoord vraag 20.

33. Welke procedure is daarvoor nodig?

Zie antwoord vraag 20.

34. Is het college bereid een evaluatiemoment op te nemen, bijvoorbeeld na één jaar toepassing?

Wij adviseren om het Besluit elke drie jaar te evalueren, zodat er voldoende tijd is om meer ervaring op te bouwen met de voorgestelde werkwijze en de aangewezen categorieën.

35. Waarom is in het voorstel geen evaluatiebepaling of sunset-constructie opgenomen?

In het voorstel is geen evaluatiebepaling of sunset-constructie opgenomen, omdat de delegatie wordt gezien als een structurele en bestendige bevoegdheid die past binnen de wettelijke systematiek van de Omgevingswet. De raad behoudt daarnaast op ieder moment de mogelijkheid om het delegatiebesluit te wijzigen of in te trekken, waardoor er al voldoende flexibiliteit en sturingsruimte aanwezig is. Om die reden is een automatische vervalttermijn of verplichte evaluatie niet noodzakelijk geacht.

36. Is het college bereid de delegatie tijdelijk te maken in plaats van structureel?

Zie antwoord vraag 35.

37. Hoe beoordeelt het college de proportionaliteit van bevoegdheidsoverdracht in verhouding tot de beperkte aantoonbare toepassing van eerdere delegaties?

Het college acht de delegatie proportioneel, ondanks de beperkte toepassing in de afgelopen periode, omdat dit vooral samenhangt met de overgang naar het nieuwe stelsel en niet met het ontbreken van behoefte aan de bevoegdheid. Nu de eerste inhoudelijke wijzigingen van het omgevingsplan onder de Omgevingswet aan de orde komen, wordt verwacht dat de bevoegdheid juist vaker zal worden benut. Delegatie draagt daarbij bij aan een efficiënte en slagvaardige uitvoering van wettelijke taken. Tegelijkertijd is de proportionaliteit geborgd doordat de raad kaders stelt, betrokken blijft via zijn controlerende rol en het delegatiebesluit te allen tijde kan aanpassen of intrekken. Hiermee is sprake van een evenwichtige verdeling van bevoegdheden.

38. Is het college van mening dat bestuurlijke efficiëntie zwaarder moet wegen dan directe democratische besluitvorming?

Dit is geen technische vraag.

39. Welke afweging heeft het college gemaakt tussen snelheid van besluitvorming en politieke legitimiteit?

Zie antwoord vraag 38.

40. Waarom is de raad niet eerder actief meegenomen in de voorbereiding van dit voorstel?

De raad is in een eerder stadium actief betrokken bij de voorbereiding van dit voorstel, onder andere tijdens de OWO-themaraad van 1 oktober, waarin dit onderwerp is besproken.

41. Op welk moment is besloten om aanvullende delegatiebevoegdheden toe te voegen?

Zie antwoord vraag 40.

42. Welke interne memo's, ambtelijke adviezen of juridische stukken liggen ten grondslag aan dit voorstel?

Naast de OWO-themaraad heeft er een ambtelijke sessie plaatsgevonden om het bestaande verzamelbesluit te evalueren. Deze memo is te vinden bij het voorstel van het 'Besluit bindend adviesrecht en verplichte participatie bij buitenplanse omgevingsplanactiviteiten.

43. Is het college bereid deze documenten openbaar met de raad te delen?

Zie antwoord vraag 42.

44. Kan het college concreet toelichten welk direct voordeel inwoners van de gemeente Weststellingwerf hebben bij het verder delegeren van bevoegdheden van de gemeenteraad naar het college?

Het college verwacht dat inwoners van de gemeente Weststellingwerf direct voordeel ondervinden van de delegatie doordat besluitvorming sneller en efficiënter kan plaatsvinden. Door bevoegdheden bij het college te beleggen, kunnen aanvragen en plannen zonder onnodige vertraging worden behandeld, wat leidt tot kortere doorlooptijden en meer duidelijkheid voor initiatiefnemers. Daarnaast zorgt delegatie voor een betere aansluiting bij de dagelijkse uitvoering en specialistische kennis binnen de organisatie, wat de kwaliteit en voorspelbaarheid van besluiten ten goede komt. Tegelijkertijd blijft de betrokkenheid van de raad geborgd via kaders en controle, zodat snelheid en zorgvuldigheid hand in hand gaan.

45. Op welke wijze verbetert deze bevoegdheidsoverdracht volgens het college de democratische betrokkenheid van inwoners?

Zie antwoord vraag 44.

46. Is het college van mening dat inwoners meer invloed, inspraak of transparantie ervaren wanneer besluitvorming verder van de gemeenteraad en dichterbij het college wordt georganiseerd?

Dit is geen technische vraag.

47. Heeft het college onderzocht hoe inwoners aankijken tegen het verschuiven van besluitvorming van de gemeenteraad naar het college? Zo ja, kan de raad deze analyse ontvangen?

Zie antwoord vraag 9.

48. Kan het college concreet aangeven welke problemen inwoners de afgelopen jaren hebben ervaren doordat bepaalde bevoegdheden bij de gemeenteraad lagen?

Zie antwoord vraag 6 en 9.

49. Is het college het ermee eens dat bestuurlijke efficiëntie niet automatisch betekent dat inwoners ook beter vertegenwoordigd worden?

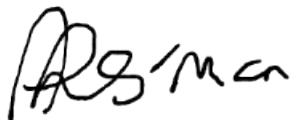
Dit is geen technische vraag.

50. Hoe wordt voorkomen dat inwoners het gevoel krijgen dat politiek gevoelige besluiten steeds vaker buiten directe behandeling van de gemeenteraad plaatsvinden?

Zie antwoord vraag 9.

Hoogachtend,

namens burgemeester en wethouders van Gemeente Weststellingwerf.

A handwritten signature in black ink, appearing to read 'A. Lesman'.

A. Lesman

Teamleider Beleid